

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM

DORADZTWA ZAWODOWEGO

SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Nr 9 w SKIERNIEWICACH

Spis treści:

1. Założenia Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego	s. 3
2. Podstawy prawne	s. 3
3. Cele Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego	s. 6
4. Realizatorzy i uczestnicy	s. 8
5. Formy i metody pracy doradczej	s. 11
6. Treści i czas realizacji programu	s. 13
7. Przewidywane rezultaty, efekty i korzyści z realizacji WSDZ	s. 13
8. Ocena i ewaluacja	s. 14
9. Roczny plan pracy	s. 14

1. Założenia Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. System ten określa rolę i zadania nauczycieli w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, metody pracy.

Dobrze przygotowany uczeń do podjęcia decyzji edukacyjnej i zawodowej to taki, który wie jakie ma zainteresowania i predyspozycje, potrafi dokonać samooceny, zna swoją wartość, potrafi samodzielnie wybrać szkołę średnią, ma plany na przyszłość.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) ma na celu skoordynować ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. Głównym jego celem jest stworzenie w szkole najbardziej sprzyjających warunków dla przygotowanie młodzieży do efektywnego zaistnienia i poruszania się na rynku edukacyjnym oraz rynku pracy.

Adresatami działań w ramach WSDZ są uczniowie Szkoły Podstawowej nr 9 w Skierniewicach na poszczególnych etapach edukacyjnych. Zakładamy, że wyposażenie ich w wiedzę na temat nowych realiów na rynku edukacyjnym oraz rozwijanie kompetencji umożliwi im w przyszłości elastyczność i mobilność wymaganą obecnie na rynku pracy zagrożonym przez zjawisko bezrobocia. Adresatami działań w ramach WSDZ są także rodzice uczniów i nauczyciele. Niezbędna jest współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

wybór zawodu nie jest pojedynczym aktem – to długotrwały proces stanowiący sekwencje decyzji podejmowanych przez wiele lat;

na wybór zawodu składają się: wiedza na temat własnych predyspozycji i umiejętności, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy;

preferencje edukacyjne i zawodowe są zależne od uwarunkowań wewnętrznych (cechy osobowości, temperament, zdolności) i zewnętrznych człowieka (doświadczenia, otoczenie społeczne);

szkoła podstawowa obok rodziny stanowi środowisko mające istotny wpływ na podejmowanie decyzji edukacyjnych uczniów;

działania w ramach WSDZ powinny być zaplanowane, spójne, prowadzone w sposób ciągły i systematyczny.

2. Podstawy prawne

Najważniejsze założenia związane z realizacją WSDZ w szkole zawarte są w dokumentach:

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r.- Prawo oświatowe, (Dz.U. 2017 poz. 59).

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, (Dz.U. 2017 poz. 60).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego, (Dz.U. 2018 poz. 1675).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół, (Dz.U. 2017 poz. 703).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, (Dz.U. 2017 poz. 1591).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno- pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych, (Dz.U. 2013r. Poz. 199 z późn. zm.).

Art. 47. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

(...) 3) ramowe plany nauczania dla poszczególnych typów szkół, w tym (...)c) minimalny wymiar godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego.

Art. 291. 1. Ramowe plany nauczania w szkołach publicznych określone w przepisach wydanych na podstawie **art. 47 ust. 1 pkt 3 ustawy – Prawo oświatowe** stosuje się:

1) począwszy od roku szkolnego 2017/2018 w:

- a) klasach I, IV i VII szkoły podstawowej, a w latach następnych również w kolejnych klasach szkoły podstawowej,
- b) branżowej szkole I stopnia,
- c) szkole specjalnej przysposabiającej do pracy,
- d) semestrach I szkoły policealnej, a w latach następnych również w kolejnych semestrach szkoły policealnej;

2. Program, o którym mowa w ust. 1, zawiera **treści dotyczące informacji o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach uzyskania kwalifikacji** zgodnych z potrzebami rynku pracy i predyspozycjami zawodowymi .

Art. 109. 1. Podstawowymi formami działalności dydaktyczno- wychowawczej szkoły są:

(...) 5) zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno- pedagogicznej;

(...) 7) zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego.

ust.7) Zajęcia, o których mowa w ust. 1 pkt 7, są realizowane niezależnie od pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu udzielanej uczniom w ramach zajęć, o których mowa w ust. 1 pkt 5.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół:

§ 2. 1. Ramowy plan nauczania określa:

(...) 3) minimalny wymiar godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego;

§4. 1. Dyrektor szkoły, uwzględniając ramowy plan nauczania, ustala dla poszczególnych klas i oddziałów tygodniowy rozkład zajęć, a w szkołach dla dorosłych prowadzących zajęcia w formie zaocznej – semestralny rozkład zajęć:

(....) 4)

zajęć z zakresu doradztwa zawodowego;

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

Na podstawie **art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. –Prawo oświatowe** (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949) zarządza się, co następuje:

§ 6. 2. W szkole pomoc psychologiczno- pedagogiczna jest udzielana w trakcie bieżącej pracy z uczniem oraz przez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów, a także w formie:

6) zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu – w przypadku uczniów szkół podstawowych oraz uczniów szkół ponadpodstawowych.

§ 18. w przypadku:

1) szkoły podstawowej, branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego i technikum, 2))..... - zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu uzupełniają działania szkoły i placówki w zakresie doradztwa zawodowego

§ 20. 2. Nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych oraz specjaliści w przedszkolu, szkole i placówce prowadzą w szczególności:

(...) 2) w szkole

(...) b) wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno- pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych.

Na podstawie **art. 71 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty** (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Publiczne poradnie psychologiczno- pedagogiczne, w tym publiczne poradnie specjalistyczne, zwane dalej „poradniami”, udzielają dzieciom, od momentu urodzenia, i młodzieży pomocy psychologiczno- pedagogicznej oraz **pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, udzielają rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno- pedagogicznej związanej z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży**, a także wspomagają przedszkola, szkoły i placówki w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

§ 8.1. Pomoc psychologiczno- pedagogiczna udzielana bezpośrednio dzieciom i młodzieży oraz rodzicom polega w szczególności na:

(...) 2) udzielaniu wsparcia dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy psychologiczno- pedagogicznej lub pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery zawodowej.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologicznych w tym publicznych poradni specjalistycznych.

§ 9.1. Realizowanie przez poradnie zadań, o których mowa w § 2 pkt 3, polega w szczególności na:

- 1) udzielaniu nauczycielom, wychowawcom grup wychowawczych lub specjalistom, o których mowa w § 5 ust. 2, pomocy w:
(...) b) planowaniu i realizacji zadań z zakresu doradztwa edukacyjno- zawodowego.

§ 15.1. Poradnia realizuje zadania przy pomocy specjalistów: psychologów, pedagogów, logopedów i doradców zawodowych.

W roku szkolnym 2017/2018 zgodnie z ramowym planem nauczania obowiązkowo zajęcia z doradztwa zawodowego są realizowane w klasie VII w ilości 10 godzin rocznie. Od roku szkolnego 2018/2019 zajęcia będą realizowane w klasach VII i VIII w ilości po 10 .

3. Cele Wewnętrzny Systemu Doradztwa Zawodowego

Cel ogólny: Przygotowanie uczniów do dokonania świadomego i trafnego wyboru dalszej drogi edukacyjnej, a w przyszłości wyboru zawodu.

Celem orientacji zawodowej w klasach I-III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV-VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach VII-VIII jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

Cele szczegółowe:

Dla ucznia:

- a) zna swój potencjał edukacyjny, psychologiczny (predyspozycje, mocne strony i ograniczenia, zainteresowania, uzdolnienia, preferencje zawodowe oraz ich wpływ na dokonywane wybory zawodowe i podejmowanie na tej podstawie trafnych decyzji edukacyjno- zawodowych)
- b) posiada informacje na temat różnych grup zawodowych (charakterystyka wykonywanej pracy, wymagania do wykonywania konkretnego zawodu, przeciwwskazania zdrowotne)
- c) rozwija swoje umiejętności i zainteresowania, wie jak się uczyć
- d) rozwijanie motywacji wewnętrznej do budowania własnej kariery
- e) rozwija umiejętności pracy w zespole (komunikatywność, zaangażowanie, właściwe relacje społeczne)
- f) rozwijanie umiejętności komunikacyjnych (w tym doskonalenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach nowych oraz konfliktowych), a także dbania o utrzymanie nawiązanych kontaktów i odpowiedni wizerunek zawodowy (również w mediach społecznościowych)

g) rozwijanie umiejętności planowania ścieżki kariery (Indywidualnego Planu Kariery), w tym układania celów edukacyjno- zawodowych

h) prezentuje postawę szacunku do pracy

i) zna czynniki trafnego wyboru szkoły i zawodu

j) rozwija umiejętność podejmowania decyzji

k) jest otwarty i przygotowany na wyzwania współczesnego świata (gotowość do zmian)

l) poszerzenie zasobu wiedzy na temat możliwości zdobycia doświadczenia zawodowego w trakcie nauki, potencjalnych dalszych ścieżek kształcenia oraz możliwości zdobycia zatrudnienia

ł) w sytuacji nietrafnego wyboru zawodu: rozwijanie umiejętności radzenia sobie z koniecznością dokonania ponownej decyzji edukacyjno- zawodowej

Ponadto dla ucznia klasy ósmej:

a) zna zasady systemu kształcenia w Polsce oraz ofertę edukacyjną szkół ogólnokształcących, techników i szkół branżowych

b) zna zasady rekrutacji do szkół ponadpodstawowych

c) zna źródła informacji edukacyjnych i zawodoznawczych, ma dostęp do tych informacji

Dla nauczyciela:

a) potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów

b) wykorzystują wiedzę o uczniu, pomagają mu określać jego ścieżkę edukacyjną i zawodową

c) umożliwiają i wspierają rozwój zainteresowań i zdolności uczniów

d) realizują tematy zawodoznawcze metodami aktywnymi zgodnie z zaleceniami

e) aktywizują uczniów do planowania kariery edukacyjno- zawodowej

f) wspierają uczniów w rozwijaniu kompetencji społecznych i innych kompetencji kluczowych, m.in. inicjatywy i kreatywności

g) uświadamiają uczniom znaczenie wiedzy z poszczególnych przedmiotów dla kształtowania umiejętności zawodowych

h) przedstawiają uczniom przykładowe możliwości rozwijania kariery w wybranym przez nich zawodzie

i) wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji lub kierują do specjalistów

j) włączają przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w realizowanie doradztwa zawodowego w szkole

Dla rodziców:

a) są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli 'doradców' – aktywizują dzieci do planowania własnej kariery zawodowej

b) wzmacniają poczucie akceptacji dokonanych przez ucznia wyborów

- c) wspierają dzieci w poszukiwaniu oraz testowaniu możliwości rozwoju osobistego oraz zawodowego
- d) wskazują możliwości rozwojowe na wszystkich płaszczyznach rozwoju: społecznej, zawodowej, indywidualnej
- e) wspierają dzieci w rozwijaniu pasji i zainteresowań
- f) współpracują z otoczeniem edukacyjnym dziecka w celu efektywniejszego zrozumienia oraz wsparcia rozwoju
- g) znają czynniki ważne przy wyborze szkoły i zawodu
- h) znają ofertę szkół ponadpodstawowych i zasady oraz terminarz rekrutacji
- i) angażują się w pracę doradczą szkoły (np. prezentują swoje zawody i zakłady pracy)
- j) wiedzą gdzie szukać pomocy dla swoich dzieci w sytuacjach trudnych

4. Realizatorzy i uczestnicy:

WSDZ realizowany będzie przez społeczność szkolną: dyrekcję szkoły, nauczycieli wychowawców, nauczycieli (w tym nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej), nauczycieli – wychowawców świetlicy szkolnej, nauczycieli- bibliotekarzy oraz specjalistów (pedagoga szkolnego, psychologa, doradcę zawodowego) oraz inne osoby zatrudnione w szkole, np. pielęgniarkę szkolną. Szkoła będzie w tym zakresie współpracowała z instytucjami i organizacjami wspierającymi jej pracę (m.in. Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, CIZ, szkołami ponadpodstawowymi, zakładami pracy).

Doradztwo zawodowe obejmuje spójne działania szkoły w zakresie pracy indywidualnej i grupowej z uczniami przy wsparciu i poradnictwie nauczycieli oraz zaangażowaniu rodziców. Działania mają charakter zaplanowany, systematyczny. Jest to zobowiązanie i wysiłek całej społeczności szkolnej, w której poszczególne grupy podejmują określone działania.

Zakres zadań poszczególnych osób zaangażowanych w proces doradczy wynika z kompetencji, profilu wykształcenia, wykładanych treści oraz podstawy programowej w szkole podstawowej.

Koordinator doradztwa zawodowego bierze udział w planowaniu działań szkoły w zakresie doradztwa zawodowego, aktualizuje informacje związane z doradztwem zawodowym, dokonuje bieżącego monitorowania realizacji WSDZ, przeprowadza ankietę ewaluacyjną i sporządza sprawozdanie z realizacji WSDZ.

Doradca zawodowy, pedagog i psycholog szkolny diagnozują potrzeby oraz możliwości uczniów, udzielają indywidualnych porad i konsultacji w zakresie rozpoznawania mocnych stron oraz podejmowania decyzji edukacyjnych, w zależności od potrzeb i możliwości organizacyjnych prowadzą zajęcia rozwijające umiejętności emocjonalno-społeczne oraz na temat technik uczenia się, radzenia sobie ze stresem i autoprezentacji, kierują uczniów do specjalistycznych placówek, pedagog bada losy absolwentów.

Wychowawcy na lekcjach wychowawczych wprowadzają podstawy treningu interpersonalnego, kierują uczniów potrzebujących pomocy do doradcy zawodowego na konsultacje, prowadzą zajęcia na temat poznawania siebie i o tematyce zawodowej, uczą sposobów organizacji pracy własnej, wyznaczania celów.

Na każdym przedmiocie nauczyciele realizują podstawę programową odnosząc się do doradztwa zawodowego.

Zakresy działań z obszaru doradztwa zawodowego dla poszczególnych osób i forma organizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.

- ✓ Dyrektor odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym, współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ. Wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi. Organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.
- ✓ Doradca zawodowy określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów, pomaga im w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej, wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym. Planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami. Gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby związane z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym. Współpracuje ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami działającymi na rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno- gospodarczego w celu realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego.
- ✓ Wychowawcy (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej) określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów, eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego. Włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego, realizują tematy związane z orientacją zawodową na godzinach wychowawczych. Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej uczą wyszukiwania informacji na temat edukacji i zawodów za pomocą słowników, encyklopedii, komputera. Wdrażają do podejmowania obowiązków i rzetelnego ich wypełniania. Zapoznają z pojęciem pracy i wynagrodzenia pieniężnego oraz sytuacji ekonomicznej rodziny. Przedstawiają znaczenie pracy w życiu człowieka, omawiają z dziećmi zawody ich najbliższych, prezentują charakterystykę pracy w różnych zawodach. Rozwijają zainteresowania, zapoznają ze sposobami powstawania różnych przedmiotów, uczą podstawowych umiejętności technicznych.
- ✓ Nauczyciele-wychowawcy świetlicy aranżują zabawy sprzyjające poznawaniu różnych zawodów, organizują kącki zawodowe w świetlicy. Włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej.
- ✓ Nauczyciele- bibliotekarze współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym, opracowują, aktualizują i udostępniają zasoby dotyczące doradztwa zawodowego, prenumerują czasopisma związane z edukacją oraz literaturę z zakresu doradztwa zawodowego, udostępniają ulotki o szkołach oraz włączają się

w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

✓ Nauczyciele zajęć komputerowych prowadzi naukę poszukiwania, selekcjonowania, porządkowania, gromadzenia i wykorzystywania informacji np. dotyczących oferty edukacyjnej szkół średnich, pomaga uczniom klas ósmych w logowaniu się do elektronicznego systemu wspomagania rekrutacji szkół, wyjaśnia organizację pracy i przepisy bhp w pracy z komputerem, uczy komunikowania się z pomocą komputera i technologii informacyjnych. Prezentuje sposoby opracowywania tekstów, prezentacji multimedialnych oraz danych liczbowych w arkuszu kalkulacyjnym. Wdraża do pracy zespołowej w ramach programu, pokazuje sposoby wykorzystania technologii informacyjnych w różnych zawodach.

✓ Nauczyciele języka polskiego omawiają charakter pracy w różnych zawodach, uczą tworzenia wypowiedzi: pisanie życiorysu (CV), podania, ogłoszenia, listu oficjalnego (dostosowywanie wypowiedzi do sytuacji). Kształtują umiejętność operowania słownictwem z kręgu: szkoła i nauka, środowisko społeczne. Wdrażają do samokształcenia i docierania do informacji za pomocą słowników, encyklopedii. Pokazują znaczenie komunikacji niewerbalnej w autoprezentacji.

Nauczyciele matematyki uczą gromadzenia i porządkowania danych o edukacji i zawodach, odczytywania i interpretacji danych w tekstach, tablicach i wykresach. Kształtują umiejętność posługiwania się procentami, zapoznają z zawodami z dziedziny księgowości i rachunkowości. Uczą planowania czynności z wykorzystaniem kalendarza (wykonywanie obliczeń) oraz dzielenia zadań na etapy.

✓ Nauczyciele języków obcych zapoznają z zasobem języka dotyczącym szkoły i pracy oraz cech charakteru i umiejętności. Prezentują uczniom filmy o zawodach w języku obcym. Uczą tworzenia kilkuzdaniowych wypowiedzi na temat swoich umiejętności (prezentacja siebie). Zachęcają do pracy zespołowej metodą projektu.

✓ Nauczyciele przedmiotów przyrodniczych omawiają stan zdrowia i choroby człowieka nawiązując do przeciwwskazań zdrowotnych w wybranych zawodach. Wykazują znaczenie odpoczynku w życiu człowieka, prawidłowych warunków nauki i pracy, zasad uczenia się. Wdrażają do planowania dnia i organizowania pracy własnej. Zapoznają z zawodami z dziedziny meteorologii, rolnictwa, biologii, leśnictwa, ochrony środowiska, fizyki, chemii, geografii, ochrony zdrowia, astronomii.

✓ Nauczyciele historii i wiedzy o społeczeństwie informują o siedzibie władz lokalnych uczniów oraz ich zakresie działań i sposobie powoływania. Wyjaśniają demokratyczny charakter państwa. Charakteryzują pojęcie samorządności, opisują zawody związane z polityką, dyplomacją, przedstawiają zawód historyka. Zapoznają ze znaczeniem społecznego podziału pracy, opisują grupy społeczne i ich role w społeczeństwie. Omawiają z uczniami problemy współczesnej Polski (m.in. bezrobocie). Zapoznają ze zjawiskiem emigracji politycznej i zarobkowej. Uczą tworzenia drzewa genealogicznego. Omawiają z uczniami funkcjonowanie przemysłu, warunki pracy w fabryce dawniej i dziś. Prezentują podstawowe cechy obecnego systemu gospodarczego.

✓ Nauczyciele wychowania fizycznego omawiając trening zdrowotny, pomagają opracować rozkład dnia ucznia, uwzględniając proporcje między pracą a wypoczynkiem, wysiłkiem umysłowym i fizycznym.

✓ Nauczyciele wychowania do życia w rodzinie prowadzą lekcje na temat ról społecznych i modeli życia. Zapoznają ze sposobem pracy instytucji działających na

rzeczu dziecka i rodziny. Kształtują u uczniów poczucie odpowiedzialności za własny rozwój.

Nauczyciele etyki przedstawiają znaczenie i wartość pracy w życiu człowieka, etykę zawodową, pomagają tworzyć uczniom ich własne systemy wartości. Pomagają poznać siebie, przyjąć odpowiedzialność za siebie. Przekazują wiedzę o znaczeniu praw i obowiązków, zasad i reguł postępowania w życiu człowieka. Uczą prowadzenia dyskusji i umiejętności uzasadniania opinii dotyczących zjawisk w społeczności lokalnej.

Nauczyciel muzyki zapoznaje uczniów z zawodami związanymi z muzyką, przekazuje wiedzę o tworzeniu instrumentów, uczy gry na instrumentach.

Nauczyciel plastyki zapoznaje z zawodami z dziedziny kultury. Uczą korzystania z przekazów medialnych oraz wykorzystywania ich wytworów.

Nauczyciel techniki opisuje funkcje urządzeń technicznych, omawia kolejność działań technologicznych, organizację miejsca pracy i szacowanie czasu jej trwania. Uczą posługiwania się narzędziami do obróbki ręcznej.

Inne osoby zatrudnione w szkole, np. pielęgniarka szkolna współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym, udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów oraz organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowanie właściwych nawyków – adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów.

Ponadto nauczyciele prowadzą zajęcia pozalekcyjne i koła zainteresowań umożliwiające uczniom rozwijanie swoich zdolności i umiejętności.

Zależnie od koncepcji pracy szkoły zakresy czynności dla poszczególnych osób angażujących się w realizowanie WSDZ w szkole, mogą ulegać modyfikacjom.

5. Formy i metody pracy doradczej:

Formy adresowane do uczniów:

Diagnoza i analiza potrzeb na podstawie obserwacji, wywiadów, ankiet

Indywidualne konsultacje i porady związane z dalszą edukacją (również dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi)

Warsztaty grupowe - pozwalające na odkrywanie swoich zainteresowań, umiejętności i predyspozycji zawodowych, ukazujące potrzebę planowania własnej przyszłości zawodowej

Zajęcia grupowe - nakierowane na rozwój umiejętności społecznych i interpersonalnych: komunikacji, współpracy, przezwycięzania stresu, asertywności

Koła zainteresowań

Zajęcia grupowe umożliwiające poznanie różnych zawodów i związanych z nimi wymagań, filmy zawodoznawcze

Realizowanie treści zawodoznawczych na lekcjach poszczególnych przedmiotów

Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów

Wyjścia i wycieczki szkolne do zakładów pracy

Tablica z informacjami na temat rekrutacji do szkół średnich i oferty edukacyjnej na terenie miasta, gminy, powiatu, województwa

Udział dniach otwartych w szkołach średnich i branżowych szkołach I stopnia

Udział w konkursach z zakresu doradztwa zawodowego

Działanie samorządu szkolnego

Formy adresowane do rodziców uczniów:

Indywidualne konsultacje i porady udzielane przez nauczycieli/specjalistów na terenie szkoły

Kierowanie do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i CIZ na konsultacje z doradcą zawodowym

Zachęcanie i włączanie rodziców w proces doradczy szkoły, np. poprzez przedstawianie wykonywanych przez siebie zawodów

Udział w dniach otwartych szkół ponadpodstawowych

Udostępnianie informacji edukacyjnych (prezentacja założeń pracy edukacyjnej na terenie szkoły na rzecz uczniów, informacji na temat zasad i terminów rekrutacji) i zawodowych (o zawodach przyszłości)

Formy adresowane do nauczycieli:

Tworzenie warunków do wymiany doświadczeń i dzielenia się wiedzą

Śledzenie losów absolwentów

Formy adresowane do środowiska lokalnego:

Spotkania z przedstawicielami szkół średnich

Spotkania z przedstawicielami lokalnych firm i zakładów pracy

Współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły m.in. Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Centrum Informacji Zawodowej, PCKZiU

Metody pracy doradczej:

Metody aktywizujące (burza mózgów, dyskusja, giełda pomysłów, mapy myślowe) - wspólna praca nad rozwiązaniem problemu;

Drama – krótkie scenki i inscenizacje, odgrywanie ról; metody plastyczne – komiksy, plakaty;

Metody audiowizualne - wykorzystanie Internetu jako narzędzi zdobywania informacji, programy i prezentacje multimedialne;

Filmy edukacyjne;

Gry i zabawy rozwijające myślenie strategiczne;

Trening komunikacji i zachowań społecznych, mini-wykłady, pogadanki, debaty.

6. Treści i czas realizacji programu

Treści z zakresu doradztwa zawodowego będą realizowane w ciągu roku szkolnego na lekcjach doradztwa zawodowego (po 10 godzin dla klas VII – VIII na rok), godzinach wychowawczych, przedmiotowych, zajęciach pozalekcyjnych oraz poza szkołą poprzez udział uczniów w wyjściach i wycieczkach, w spotkaniach i imprezach edukacyjnych związanych z wyborem dalszej edukacji, szkoły ponadpodstawowej i poznawaniem zawodów.

7. Przewidywane rezultaty (efekty) i korzyści z realizacji WSDZ:

Dla uczniów i rodziców:

Dostęp do informacji edukacyjnej i zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców.

Świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.

Kształtowanie odpowiednich postaw, nawyków, umiejętności i wiedzy oraz aktywności zawodowej uczniów.

Mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia do nauki i pracy.

Pomoc rodzinie w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci.

Przygotowania uczniów do pełnienia różnych ról społecznych.

Dla szkoły:

Utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej oraz zapewnienie jej systematycznej aktualizacji.

Lepsze wyniki edukacyjne uczniów.

Zwiększenie konkurencyjności szkoły.

Realizowanie przepisów prawa oświatowego w zakresie doradztwa zawodowego.

Dla środowiska lokalnego:

Zwiększenie trafności decyzji edukacyjnych uczniów wybierających szkołę ponadpodstawową.

Promocja lokalnych instytucji i zakładów pracy.

8. Ocena i ewaluacja

Realizacja Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego powinna opierać się na stałym monitorowaniu, ewaluacji i kontroli podjętych działań. Kontrola powinna być dokonywana w celu usprawnienia i ulepszania realizowanych zadań lub wytyczenia nowych form pracy. Wykorzystana zostanie do tego technika wywiadu i obserwacji. Ewaluacja pozwala także zaobserwować dynamikę procesu i rodzące się nowe potrzeby czy niezaplanowane rezultaty. Dzięki ewaluacji można dokonywać aktualizacji działań doradczych, odkrywać aktualne potrzeby i oczekiwania - co pozwala na długoterminowe planowanie działań.

9. Roczny Plan Pracy

Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne
Zajęcia zabawowe, odtwarzanie ról, odgrywanie scenek związanych z zawodami w klasach I.	Wychowawcy klas, wychowawcy świetlicy
Zajęcia warsztatowe dotyczące preorientacji zawodowej, wczesnego rozpoznawania predyspozycji osobowościowych, zainteresowań w klasach II-III.	Wychowawcy klas, pedagog szkolny, psycholog, wychowawcy świetlicy
Czasopisma, poradniki i informatory, artykuły na stronie internetowej szkoły, możliwość skorzystania z pracowni informatycznej.	wychowawcy, pedagog, doradca zawodowy, nauczyciele przedmiotowi
Udział uczniów w olimpiadach i konkursach przedmiotowych i zawodach sportowych, wyjazdy, wycieczki, edukacja teatralna. Organizowanie w szkole akcji i konkursów wspierających rozwijanie i prezentowanie własnych zainteresowań i talentów m.in. Omnibus w klasach II-III, Masz talent, Festyn Szkolny.	wychowawcy, nauczyciele, wychowawcy świetlicy szkolnej
Spotkania ze szkolnym doradcą zawodowym - poradnictwo indywidualne, testy orientacji zawodowej, indywidualne rozmowy dotyczące poradnictwa zawodowego oraz na temat predyspozycji zawodowych uczniów.	pedagog, doradca zawodowy,
Informowanie o spotkaniach i udział uczniów w dniach otwartych szkół średnich (liceum, technikum), szkół branżowych I stopnia.	Wychowawcy, pedagog, doradca zawodowy,

Przeprowadzenie pogadanek zawodoznawczych w klasach, zajęcia realizowane w oparciu o scenariusze dla poszczególnych bloków tematycznych.	Doradca zawodowy, wychowawcy, pedagog
Informacje o szkołach i zawodach (gazetki szkolne, tablica zawodoznawcza, internetowa baza informacyjna).	Doradca zawodowy, nauczyciele bibliotekarze, wychowawcy
Zajęcia związane z planowaniem przyszłości w ramach lekcji wychowawczych. Warsztaty dotyczące planowania kariery, w zakresie pokonywania stresu, organizowanie wycieczek zawodoznawczych.	Doradca zawodowy, pedagog, psycholog, wychowawcy klas
Rozpoznawanie planów edukacyjnych i zawodowych uczniów. Badanie ankietowe, sondaż diagnostyczny, wywiad. Rozmowy z wychowawcami, nauczycielami, rodzicami w zakresie wyboru zawodu, zainteresowań, kierunku kontynuowania kształcenia dla uczniów klas VII i VIII . Konsultacje indywidualne i spotkania poszczególnych klas z doradcą zawodowym klas VII i VIII . Analizowanie dokumentacji uczniów (opinie z poradni, orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, opinie o stanie zdrowia determinujące wybór zawodu)	Doradca zawodowy, pedagog szkolny, psycholog, wychowawcy
Włączanie placówek, instytucji i zakładów pracy w proces doradztwa zawodowego. Wycieczki do zakładów pracy. Spotkania z przedstawicielami różnych ciekawych zawodów. Udział w edukacyjnych wizytach studyjnych w zakładach pracy – poznawanie określonych grup zawodowych, np. fryzjer, kosmetyczka, mechanik samochodowy, stolarz, sklep internetowy.	Doradca zawodowy, pedagog szkolny, wychowawcy
Spotkanie z rodzicami i uczniami klas VIII , informacja o przebiegu rekrutacji do szkół średnich(liceum, technikum) i branżowych I stopnia.	Doradca zawodowy, pedagog, wychowawcy klas
Współpraca z Radą Pedagogiczną – ustalenie metod i form pracy zawodoznawczej w szkole.	Doradca zawodowy, pedagog

W klasach VII - VIII jest realizowany program doradztwa zawodowego w ramach podstawy programowej kształcenia ogólnego zgodnie z **USTAWA z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe** (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949). Program dla klas VII i VIII zawarty jest w odrębnym dokumencie – *Plan Doradztwa Zawodowego dla uczniów klas VII i VIII Szkoły Podstawowej nr 9 w Skierniewicach*.

11. Przykładowe źródła informacji w zakresie doradztwa edukacyjno- zawodowego

1. www.psz.praca.gov.pl – Portal Publicznych Służb Zatrudnienia, m.in. statystyki rynku pracy, akty prawne, **Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy**
2. www.men.gov.pl – Ministerstwo Edukacji Narodowej – m.in. aktualne akty prawne dotyczące kształcenia i zmian z nim związanych, a w zakładce „Z Życia Szkoły” – **informacje dotyczące poradnictwa edukacyjno- zawodowego**
3. www.mpips.pl – Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej, m.in. **informacje dotyczące rynku pracy** (analizy i raporty, statystyki rynku pracy), prawa pracy, usług instytucji rynku pracy
4. www.standardyiskolenia.pl – baza opracowanych **standardów kwalifikacji zawodowych** w zakresie 253 zawodów
5. www.cke.edu.pl – Centralna Komisja Egzaminacyjna, m.in. informacje dotyczące zasad przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego, maturalnego, zawodowego, po szkole podstawowej oraz **informatory o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje zawodowe**
6. www.oke.gda.pl – Okręgowa Komisja Egzaminacyjna, m.in. informacje dotyczące **wyników egzaminu gimnazjalnego, po szkole podstawowej, maturalnego, zawodowego**
7. www.kuratorium.gda.pl – Kuratorium Oświaty w Gdańsku, m.in. informacje dotyczące **rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych, ponadpodstawowych, szkolnictwa zawodowego (branżowej szkoły I stopnia oraz II stopnia)**
8. www.puck.praca.gov.pl – Powiatowy Urząd Pracy w Pucku, m.in. **Raporty o bezrobociu absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w gminie Puck**
9. www.wup.gdansk.pl – Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku, Centrum Informacji i Planowania Kariery, m.in. informacje dotyczące **instytucji rynku pracy**, wskazówki doradcy zawodowego dotyczące m.in. tworzenia dokumentów aplikacyjnych
10. www.pomorska.ohp.pl – Pomorska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy w Gdyni, m.in. specyfika działalności OHP, informacje dotyczące **struktury OHP**, możliwości zdobycia zawodu i zatrudnienia w ramach OHP
11. www.cie.men.gov.pl – Centrum Informatyczne Edukacji, m.in. **wykaz wszystkich szkół i placówek oświatowych według województw**
12. www.nabor-pomorze.edu.com.pl – rekrutacja elektroniczna do szkół ponadgimnazjalnych w trójmieście, zawiera m.in. **Informator dotyczący szkół ponadgimnazjalnych** (w formie wyszukiwarki szkół/klas/zawodów)

13. www.koweziu.pl – Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, m.in. informacje i materiały dotyczące **kształcenia zawodowego**, w tym zmian w szkolnictwie zawodowym
14. www.doradctwozawodowe.koweziu.edu.pl – strona programu „Opracowanie modelu poradnictwa zawodowego oraz internetowego systemu informacji edukacyjno-zawodowej” realizowanego przez KOWEziU, m.in. informacje dotyczące doradztwa zawodowego, nowej struktury szkolnictwa ponadgimnazjalnego, ponadto **materiały dla uczniów i rodziców z zakresu podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych (m.in. przykładowe testy)**
15. www.sdsiz.pl – Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych, m.in. **publikacje z zakresu doradztwa zawodowego**, informacje o szkoleniach w ramach różnych metod/narzędzi pracy doradcy zawodowego, informacje dotyczące OTK – Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery
16. www.progra.pl – strona firmy zajmującej się tworzeniem **nowoczesnych narzędzi multimedialnych dla doradztwa zawodowego**: testów kariery, przewodników, scenariuszy zajęć, informatorów oraz szkoleń dla nauczycieli, pedagogów, doradców zawodowych
17. www.premiere.pl – strona producenta **programów komputerowych z dziedziny przedsiębiorczości i doradztwa zawodowego**
18. www.perspektywy.pl – portal edukacyjny dla młodzieży, m.in. informacje dotyczące **zawodów, kierunków studiów**, matury, ponadto aktualizowane rankingi szkół ponadgimnazjalnych i uczelni wyższych
19. www.magazynkariera.pl – m.in. informacje na temat **niektórych branż i sektorów rynku pracy** pod kątem możliwości zatrudnienia, najczęściej spotykanych wymagań kwalifikacyjnych i średnich zarobków, a także potencjalnych ścieżek dostępu do zawodu – wraz z przyporządkowanymi im ofertami pracy
20. www.doradcazawodowy.edu.pl – m.in. informacje na temat **ofert dla uczniów, absolwentów, rodziców, dla szkół i placówek edukacyjnych**
21. www.cm.ecorys.pl - Centrum Metodyczne ECORYS Polska jest instytucją, która powstała po to, by zapewnić systematyczne wsparcie dla rozwoju usług informacji i poradnictwa zawodowego w Polsce i stworzyć profesjonalne zaplecze merytoryczne dla doradców zawodowych
22. www.frps.org.pl - Strona Fundacji Realizacji Programów Społecznych dla osób aktywnych, które poszukają np. informacji, szkoleń dotyczących takich zagadnień, jak przeciwdziałanie bezrobociu i łagodzenie jego skutków itp.

23. www.lifelongguidance.net - Witryna programu Europejskie Forum Poradnictwa Zawodowego, prezentuje cele i działania podejmowane w ramach tworzenia europejskiej sieci forów poradnictwa, która służyć ma wdrażaniu idei całościowego uczenia się
24. www.eures.praca.gov.pl - Portal Europejskich Służb Zatrudnienia (EURES) - sieć współpracy Publicznych Służb Zatrudnienia oraz innych organizacji regionalnych, krajowych i międzynarodowych, działających w obszarze zatrudnienia
25. www.trainingvillage.gr/etv/Projects_Networks/Guidance - Strona internetowa Europejskiego Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (The European Centre for the Development of Vocational Training) CEDEFOP nt. poradnictwa zawodowego
26. www.guidance-europe.org - Strona internetowa europejskiego forum badań nad poradnictwem, powstaje w ramach programu Leonardo da Vinci pt. "Wspieranie innowacyjnego poradnictwa i doradztwa: budowanie dialogu pomiędzy teorią i praktyką"
27. www.europa.eu.int/ploteus - Jest to witryna internetowa oferująca ponad 5000 linków do stron internetowych podzielonych na 5 kategorii: możliwości uczenia się, krajowe systemy edukacyjne, wymiany i stypendia, kontakt, przeprowadzka do innego kraju
28. www.euroguidance.net - Strona europejskiej sieci Euroguidance, promującej edukacyjną i zawodową mobilność. Adresowana jest głównie do doradców zawodowych. Stanowi platformę wymiany informacji i współpracy partnerów programu Narodowe Centra Zasobów Poradnictwa Zawodowego
29. www.biura-karier.net - Informacje nt. działalności Ogólnopolskiej Sieci Biur Karier (OSBK), która powstała na mocy porozumienia podpisanego w grudniu 1998 r. przez Kierowników Biur Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów
30. www.progra.pl - Strona zawierająca informacje na temat rozwiązań w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, wychowania, promocji zdrowia, profilaktyki i resocjalizacji poprzez doskonalenie kadr
31. www.euroguidance.pl - Euroguidance jest siecią wspierającą mobilność edukacyjną i zawodową, której celem jest wymiana i udostępnianie informacji o możliwościach kształcenia i szkolenia zawodowego w Europie
32. www.doradca-zawodowy.pl - Strona programu Poradnictwo w Sieci, którego celem jest promowanie dobrych praktyk, umożliwienie wymiany doświadczeń i poglądów na temat rozwiązań organizacyjnych, metod i narzędzi pracy stosowanych w poradnictwie zawodowym
33. www.youth.org.pl - Strona przeznaczona dla osób szukających np. możliwości zdobycia środków na ciekawe projekty lub staże, wymiany czy też wolontariat. Program MŁODZIEŻ, to program edukacyjny Wspólnoty Europejskiej
34. www.estia.educ.goteborg.se - Strona zawiera informacje o edukacji, profesjach i rynku pracy w różnych krajach europejskich. Sieć ESTIA-Net wspiera rozwój interdyscyplinarnego kształcenia ustawicznego przyjaznego kobietom

35. www.ploteus.com - portal dotyczący **możliwości kształcenia w Europie**: internetowa baza danych o możliwościach kształcenia i szkolenia w 30 krajach Europy

12. Publikacje do bezpłatnego pobrania, przydatne w bibliotece multimedialnej doradcy zawodowego.

1. www.euroguidance.pl - strona międzynarodowego programu Euroguidance dotyczącego szeroko pojętego doradztwa zawodowego; m.in. **publikacje z zakresu doradztwa zawodowego do bezpłatnego pobrania** (m.in. najnowszy *Przewodnik po zawodach* –oparty na aktualnej **Klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego**)
2. www.praca.gov.pl/eurodoradztwo - strona międzynarodowego programu Euroguidance dotyczącego szeroko pojętego doradztwa zawodowego w obszarze resortu pracy; m.in. **publikacje z zakresu doradztwa zawodowego do bezpłatnego pobrania** (*Zeszyty informacyjno-metodyczne doradcy zawodowego* – różnorodna tematyka publikacji w odniesieniu do różnych grup odbiorców)
3. www.koweziu.edu.pl - Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej: m.in. informacje na temat kształcenia zawodowego, w tym wprowadzanych zmian, ponadto **szkolne plany nauczania w zawodach** oraz **publikacje do bezpłatnego pobrania** (m.in. „*Materiały metodyczno-dydaktyczne do planowania kariery edukacyjno-zawodowej uczniów*” – zakładka: Publikacje KOWEZIU)
4. www.kwalifikacje.edu.pl - strona programu „*Opracowanie założeń merytorycznych i instytucjonalnych wdrażania Krajowych Ram Kwalifikacji oraz Krajowego Rejestru Kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie*” realizowany przez Instytut Badań Edukacyjnych (IBE) – informacje dot. ERK, PRK, **publikacje do bezpłatnego pobrania** – m.in. „*Broszura dot. założeń Polskiej Ramy Kwalifikacji*”
5. www.vademecumtalentu.pl - strona programu „*Vademecum talentu*”, zrealizowanego z inicjatywy CM ECORYS oraz SDSiZRP; zawiera m.in. **materiały do bezpłatnego pobrania**: materiały metodyczne, narzędzia i publikacje – przeznaczone zarówno dla uczniów jak też dla nauczycieli, psychologów, pedagogów, doradców zawodowych (np. scenariusze zajęć grupowych)

Pakiet materiałów do bezpłatnego pobrania:

Test do samobadania predyspozycji i zainteresowań uczniów

Arkusze samooceny dla ucznia

Arkusze oceny ucznia przeznaczony dla psychologa/ pedagoga/ doradcy zawodowego/
nauczyciela/ rodziców

Arkusze oceny ucznia przeznaczony dla rówieśników

Podręcznik dla ucznia

9 scenariuszy zajęć grupowych, zabaw z zakresu samopoznania, autodiagnozy, budowania

poczucia własnej wartości, rozwijania predyspozycji, zainteresowań, poznawania zawodów

Informator dotyczący predyspozycji, zainteresowań, rozwoju zawodowego uczniów,

posługiwania się narzędziami z pakietu *Vademecum talentu*

Przewodnik wdrażania zintegrowanej oceny do szkół, doskonalenia predyspozycji i

zainteresowań zawodowych na zajęciach pozalekcyjnych/poszkolnych

6. www.edukator.ore.edu.pl - strona programu „Poznaj swoje zainteresowania i świat szkolnictwa zawodowego”, skierowanego zarówno do uczniów, nauczycieli, doradców zawodowych, jak też do rodziców: zawiera **materiały do bezpłatnego pobrania**:

Pakiet materiałów do bezpłatnego pobrania:

3 wystandaryzowane kwestionariusze do samobadania zainteresowań zawodowych uczniów:

szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych
Multimedialne charakterystyki zawodów (208 charakterystyk) Materiały metodyczne:

Przewodnik edukacyjny dla Ucznia

*Przewodnik edukacyjny dla Nauczyciela ***

Przewodnik dla Rodzica

Absolwent na rynku pracy – poradnik dla Ucznia i Nauczyciela

13. Multimedia

Wytwórnia Filmów Szkoleniowych Synergia, Gdańsk, www.synergia.com

Kalejdoskop zawodów (branże)

USŁUGI I TURYSTYKA

SŁUŻBA ZDROWIA

ZARZĄDZANIE I FINANSE

PRAWO I ADMINISTRACJA

NAUKA I EDUKACJA

BEZPIECZEŃSTWO I OCHRONA

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

KOMPUTERY I ELEKTRONIKA

ROLNICTWO I ŚRODOWISKO

KREACJA

Planowanie kariery, czyli jak wybrać zawód

ABC przedsiębiorczości

Jak radzić sobie z agresją uczniów

Zawód przyszłości – gdzie szukać, jak zdobyć

Rozpaczam działalność gospodarczą

PROGRA Sp. z o. o, www.progra.pl

„Spacery po zawodach” – branże:

ADMINISTRACJA, ZARZĄDZANIE, BUSINESS, PRACA URZĘDNICZA

SZTUKA I PROJEKTOWANIE ARTYSTYCZNE

NAUCZANIE, WYCHOWANIE I DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

ROZRYWKA, REKREACJA, TURYSTYKA

GASTRONOMIA, HOTELARSTWO, USŁUGI DOMOWE

OCHRONA ZDROWIA

SŁUŻBY SOCJALNE, SPOŁECZNE I ZATRUDNIENIA

PRAWO I DZIEDZINY POKREWNE

BEZPIECZEŃSTWO I SŁUŻBY OCHRONY

FINANSE I DZIEDZINY POKREWNE

HANDEL, DZIEDZINY POKREWNE I USŁUGI

NAUKA I DZIEDZINY Z NIĄ ZWIĄZANE

PRZEMYSŁ WYDOBYWCZY, CIĘŻKI, ELEKTRYKA, ELEKTRONIKA

PRZEMYSŁ LEKKI I RZEMIOSŁO
BUDOWNICTWO I ARCHITEKTURA
ROLNICTWO, HODOWLA, OGRODNICTWO, PRZYRODA
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Indywidualny Planer Kariery (segregator + CD)

Młodzieżowe Portfolio Kariery

Piramida Kariery

Testy kariery, np. Test preferencji i predyspozycji zawodowych, Labirynt zawodów,

Samooceńca zainteresowań zawodowych, test „Czy jestem przedsiębiorczy”

Scenariusze zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, w tym samopoznania

„Przejmij inicjatywę!” Przewodnik po przedsiębiorczości

Materiały do bezpłatnego pobrania: (www.progra.pl)

[„Świat zawodów bez tajemnic”](#) – scenariusz zajęć z poradnictwa zawodowego dla szkoły podstawowej

[„Poznaj siebie – moje zdolności i zainteresowania”](#) – scenariusz zajęć z poradnictwa zawodowego dla gimnazjum

[„Co dalej? Planuję swoją karierę edukacyjno-zawodową”](#) – scenariusz zajęć z poradnictwa zawodowego dla szkoły ponadgimnazjalnej

PREMIERE MULTIMEDIA SP. Z O.O www.premiere.com

„Kwazar” – program komputerowy w formie wyszukiwarki kwalifikacji i zawodów; oparty na nowej podstawie programowej kształcenia w zawodach i **nowej Klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego** – umożliwia m.in. stworzenie „teczki” informacji o zawodzie, wyszukanie zawodów pokrewnych, posiadających wspólne kwalifikacje

„102 zawody z przyszłością” – program komputerowy zawierający prezentacje zawodów, wyszukiwarkę zawodów, opisy składających się na dany zawód kwalifikacji oraz obszary kształcenia

PROGRA Sp. z o. o. www.progra.pl

ECORYS Polska Spółka z o.o. www.ecorys.pl

„Kariera na Maksie” – innowacyjny pakiet wsparcia dla szkół w zakresie realizacji zadań z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego; zawiera m.in.

Multimedialny zestaw dydaktyczny (15 odcinków serialu „Życie na Maksie” i 15 scenariuszy zajęć do realizacji np. na godzinach wychowawczych)

Gra „Max Career” – dostępna na Facebooku: prezentuje 9 branż, po 9 zawodów

w każdej; ukazuje wybrane elementy planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej

„Pomysły plus” – zestaw dodatkowych narzędzi do segregatora „Życie na Maksie”

Prenumerata roczna kwartalnika „Doradca zawodowy”

Multimedialny program komputerowy – Przewodnik „Nauka języków obcych oknem na świat”

Multimedialny program komputerowy – Przewodnik „Wolna wola, czyli wszystko o wolontariacie”

Test preferencji i predyspozycji zawodowych dla uczniów – do wykonania on-line

dostęp do *Portalu Wsparcia* – w zakresie metodyki zajęć z zakresu doradztwa

zawodowego – dla nauczycieli, doradców zawodowych, uczniów

konsultacje on-line i telefoniczne: wsparcie dla nauczycieli, doradców prowadzących

w szkole zajęcia z zakresu orientacji zawodowej

„**Talentgame**” – diagnostyczno-edukacyjna gra komputerowa („*Tajemnice Aeropolis*”) służąca określeniu predyspozycji zawodowych, stworzona w ramach w/w programu; **do pobrania on-line.**

14. Informatory

1. **„Co studiować? Gdzie pracować? Informator o zawodach**”, Wyd. Park Sp. z o. o, Bielsko-Biała 2006 (opis zawodów ze wstępem psychologa i socjologa m.in. w kontekście predyspozycji, miejsc pracy)

2. **Lelińska K., Sołtysińska G., Gruza M., „Zawody szkolnictwa zawodowego. Vademecum informacyjne doradcy zawodowego**”, Wyd. MEN, Warszawa 2005 (opisy zawodów szkół zawodowych, techników i szkół policealnych – sprzed nowej Klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego; opisy w kontekście zadań, czynności zawodowych, środowiska pracy, przeciwwskazań zdrowotnych, wymagań psychologicznych, możliwości zatrudnienia)

3. **Obidniak D., Pfeiffer A., Suliga M., „Przewodnik po zawodach**”, Wyd. KOWEziU, Warszawa 2012 (**przewodnik oparty na nowej Klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego z opisami zawodów podzielonych wg specyfiki, m.in. zawody budowlane, przemysł przetwórczy, przemysł wydobywczy, usługi, transport; przy każdym opisie zamieszczone są wskazówki dot. szkół/placówek, w których można zdobyć dany zawód**), dostępny: [www.euroguidance.pl/publikacje/do bezpłatnego pobrania](http://www.euroguidance.pl/publikacje/do-bezplatnego-pobrania)

Ponadto:

Teczki o zawodach, Wyd. Centrum Metodyczne ECORYS Polska Spółka z o.o. www.ecorys.pl (wyłącznie do zakupu).

15. Czasopisma

1. **„Doradca zawodowy**”, (wydawnictwo NeoKariera, Warszawa (kwartalnik) www.neokariera.pl)

Uwaga: pierwsze 4 numery kwartalnika, wydane przez Centrum Metodyczne Ecorys – są dostępne **do bezpłatnego pobrania**:

<http://publikacje.ecorys.pl/nasze-publikacje/kwartalnik-archiwum>

2. **„Nowa Edukacja Zawodowa**”, Wyd. KOWEziU, Warszawa (w wersji elektronicznej: e-dukator z@wodowy: www.koweziu.edu.pl/edukator)

3. **„Rzeczpospolita**”, Dodatek „Moja kariera” (środy), ponadto zakładka „Praca” www.rp.pl (artykuły z zakresu ścieżek kariery, rynku pracy, prawa pracy, wynagrodzeń)

4. **„Gazeta Wyborcza**”, dodatek „Praca” (poniedziałki), ponadto zakładka „Praca” www.gazetapraca.pl (m.in. aktualności dot. rynku pracy, poradniki, psychotesty, słownik rynku pracy)

5. **„Perspektywy”**. Młodzieżowy miesięcznik edukacyjny, Wyd. Perspektywy Press, Warszawa.
6. **„Kariera”**, Wyd. Universum Polska Sp. z o.o., Bielsko-Biała, dostępna również w wersji elektronicznej: www.kariera.com.pl
7. **„Victor Gimnazjalista”**. Dwutygodnik edukacyjny, Wyd. AGA-Press, Warszawa
8. **„Cogito”** Dwutygodnik skierowany do młodzieży szkół średnich, Wyd. AGA-Press, Warszawa.